

la satisfacció íntima, inesborrable. Perque després de tants anys com porteu vos d'enaltir la nostra parla, havíau assolit les vostres aspiracions de donar a la literatura escolar catalana un mètode complet d'ensenyança de nostre llengua comparant la amb la oficial d'Espanya.

I enfront l'un de l'altre, amb cabells blancs tots dos si be'ls vostres més platejats com a senyal de més experència ¿quánt recors no hauríem retret? Posats a recordar, ens hauríem hagut de treure, com vulgarment se diu un bon paquet d'anys de sobre i llavors pot-ser hauríau tret del calaix dels vostres recorts un llibre bastant petit la primera edició de «*El auxilio del Maestro Catalán*» quina primera part tot comparan-la amb la novena tirada, s'hi notarien els progressos que anat fen nostra llengua fins a posar-la al servei de les Noves Normes. Seguirien, la «*Lectura bilingüe*» quina tercera edició empeny a la quarta, per arribar a les «Hores Escolars» tot venint-nos a les mans «*Estampa i ploma el Vocabulari Català—Castellà* i la segona part del *Auxilio* que con té cinc edicions».

Mes al arribar, an aquet punt, quanta lluita, quant treball, quants estudis. No'm refereixo solsament a la part purament literaria i fiològica, dec esmentar també el despreci d'alguns, la guerra desapiadada d'altres, i la indiferència de molts que devegades fan mes mal que les altres dugues acoblades.

Per que els qui haven seguit pas a pas els progressos de la ensenyança i'ls hem volgut implantar pero no d'una manera cega, sempre hi havem trobat obstacles i desconsideracions.

Hi ha hagut temps, com vos, amic Genís, sabeu molt bé, que era una grossa falta solsament anomenar el Català en la escola i en cambi no fá gaire que en una conferencia oficial que's doná a Barcelona, es va dir, per persona que ocupaba un lloc enlairat dintre l'inspecció de primera ensenyança, que aquesta havía d'esser també

regional. Si Catalunya es una regió i aquesta regió te llengua propia per qué no s'ha de donar la instrucció en la llengua que'ls nois parlen?

Com aixó avui per avui no pot esser, la vostre obra es fá mes meritoria, i ha sigut per tots els vostres deixebles una immensa satisfacció al veure que aguell «Adeusiau» a la Pedagogia i a les escoles catalanes, que vos semblava que donaveu en «*Hores Escolars*» s'hagi contestat amb un *¡Per molts anys!*... que haven desitjat a les escoles i a la Pedagogia catalanes. Si; les escoles, vos ho remerciem, perque desde ara podrán els nois i noies tenir una norma quan vulguin demostrar llurs sentiments en les solemnitats mes grans de ses families.

Que perque no sigui aquesta vostra darrera obra fa vots, mentres coralment vos felicita, aquest que vos estreny amorosament vostra patriarca ma.

DOMÉNEC PONS I MUNNÉ.
Malgrat 24-III-18.

Enganya criatures

Ja sóm felissos; d'aquí endavant no mancará ni pá, ni ví, ni oli, ni.... carbó, puig havent avantsat una hora los relotges, l'abundancia ns matará la fam.

Quan algunes nacions capdevanteres de la civilisació—que no sabém perquè s'hagin de considerar aixís, després de la barbárie que mostren estar posseides amb la present esgarrifosa guerra—cambien l'horari, creientse superiors a la mateixa Naturalesa, en veritat que sentírem interna satisfacció de que Espanya se mantingués serena, no imitantles en aquest joc de candorosa ignocencia, mes ara'l desitg de reforma també ha picat als ministres d'altura, i desde'l dia 15 d'Abril se fará cas omís de la sortida del sol i de la posta de la lluna, regularisant les costums del viure amb les hores que ns marki'l rellotge, que d'aquest fet s'haurán con-

vertit en aparells de *quita i pon*. Del capdell de reformes que en l'actual frenesí de la societat, impera, la de avantsar l'hora pera que's pugui estalviar carbó en les fábriques, es de lo més xocant que s'hagi pogut imaginar.

¿Qui priva al fabricant pera comensar a treballar a les quatre de la matinada, y no a les cinch? Si vol plegar a las sis de la tarda ¿qui li obliga a ferho a les set? Y pera cambiar les hores y no gastar tan de llum ¿té necessitat de avantsar d'una hora'l relotge? Aixó senzillament fa riure i nosaltres mateixos ens tractém de tontos, enganyant-nos com si fossim criatures. Es alló de l'avestrús quan se amaga'l cap pera que no'l vegin.

La utilitat de aquesta reforma no la sabém veure en lloc, com no sia pera acreditar una vegada més alló que tothom sap: que si'ls boigs fan bitlles, los sabís fan disbarats.

«De La Costa de Llevant»

Nostra protesta

Haviem determinat restar silenciosos respecte el fet tan reprochable ocorregut en nostra esglesia parroquial en la nit del dimecres sant. Obeia nostre silenci l'evitar l'escandol que necesariament hauria produït la divulgació de semblant fet. mes avui havent pres cartes en l'assumpte el jutgat municipal la noticia del fet naturalment s'ha extés no sols per nostra vila sinó també pels pobles veïns, des-sapareixent aixís la causa de nostre silenci. Are sols resta reparar la profanació i castigá severament als culpables. Ho demanen, mes, ho exigeixin els sentiments dels bons malgratencs greument ferits, per la profanació del temple sant per una colla de sers sens cultura ni dignitat.

Ho demana el bon nom que te justament conquerit nostra estimada vila; per a que es vegi que sols son quatre fills bordissencs que han comés una falta que repróba i condemna indignat tot el nostre poble.